

Основні вимоги
законодавства в галузі охорони
атмосферного повітря та
організація діяльності на
підприємстві

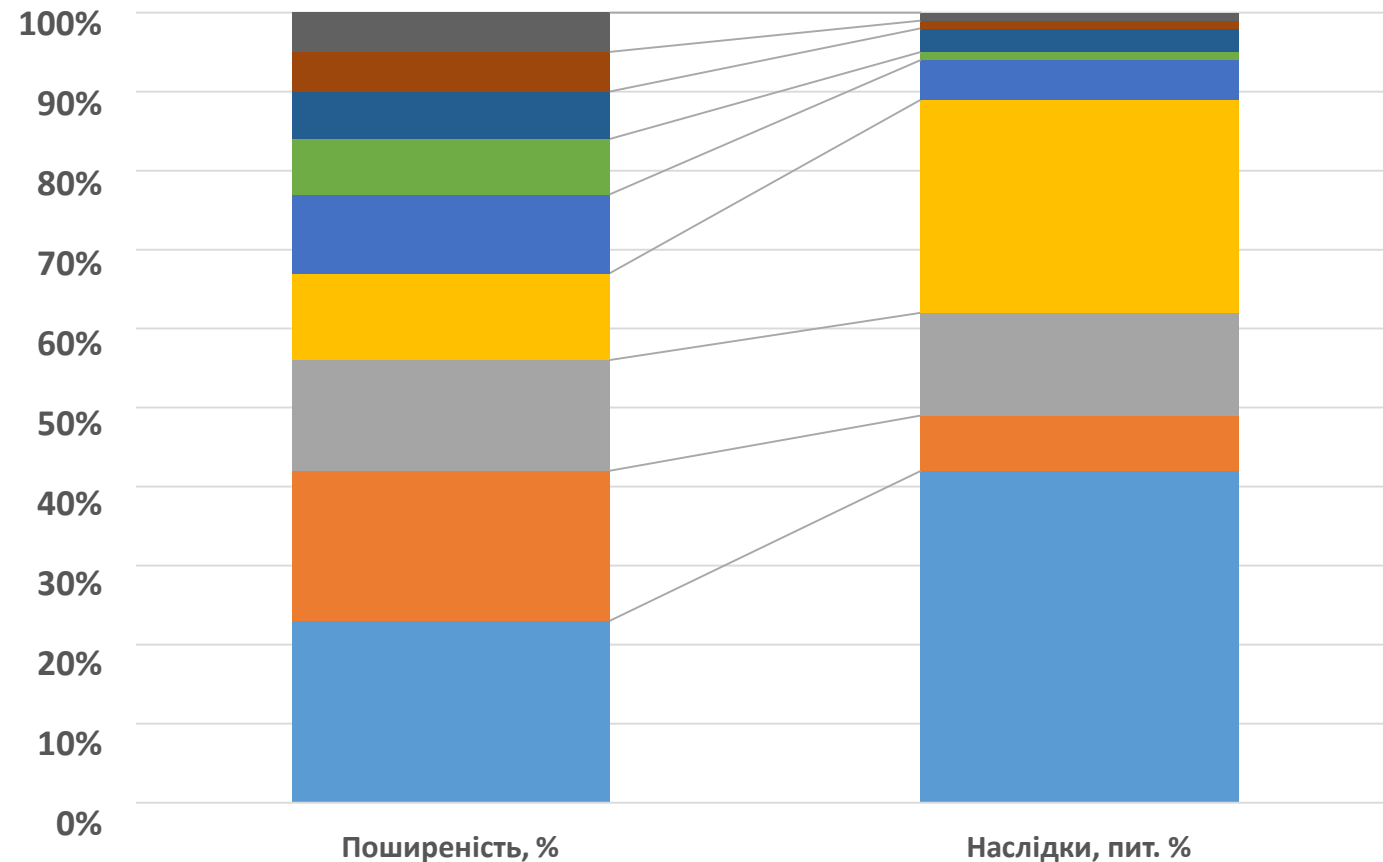
ЕКОНОМІЧНА НЕДОЦІЛЬНІСТЬ ТА ПРАКТИКА НЕДОБРОЧЕСНОЇ У РОЗРІЗІ ПОРУШЕНЬ ЗАКОНОДАВСТВА ПРО АТМОСФЕРНЕ ПОВІТРЯ

«ГОЛОВНИЙ БІЛЬ» МЕНЕДЖЕРА ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ

Експертна оцінка поширеності та наслідків порушень норм законодавства у сфері охорони атмосферного повітря в контексті Уніфікованого акта перевірки

■	Перевищення нормативу гранично допустимих викидів
■	Неналежний контроль за експлуатацією установок очищення газу
■	Невиконання вимог дозволу на викиди
■	Відсутність інструментально-лабораторними вимірюваннями параметрів викидів
■	Невжиття заходів зменшення обсягів викидів
■	Відсутність технічного навчання з правил технічної експлуатації установок очистки газу
■	Недотримання нормативу вмісту забруднюючих речовин у відпрацьованих газах транспортних засобів
■	Неподання державної статистичної звітності
■	Інші

«ТРИ КИТИ» ПОРУШЕНЬ ЗАКОНОДАВСТВА

Хибна кадрова політика

- Еколог не приносить "прибутку"
- Простіше винайняти "гарного" юриста
- Аутсорс усіх не врятує

Економічна недоцільність заходів

- Порушувати чомусь дешевше
- Законслухняний платить двічі, а інколи - тричі
- Відстуній стимул ставати "чистішим"

Практика недоброчесності

- Брехня з багаторічним стажем
- Змова без "постраждалої сторони"
- Аутсорс без етики, правил та контролю

ХИБНА КАДРОВА ПОЛІТИКА

Детально – читайте у № 3 (март) журналу «ECOBUSINESS»

«ГАРНИЙ»

**ЕКОЛОГ
ПІДПРИЄМСТВА**

**ЗАХИСНИХ БЮДЖЕТУ ПІДПРИЄМСТВА
ГОТОВИЙ НА БУДЬ-ЯКЕ ПОРУШЕННЯ
«ЗНАЄ» ЯК ВИКИНУТИ ТА НЕ ПЛАТИТИ
«ВМІЄ» НЕ ДОПУСТИТИ ПЕРЕВІРКУ
ЗАВЖДИ ЗНАЙДЕ АРГУМЕНТИ ДЛЯ
ПЕРЕНЕСЕННЯ СТРОКІВ ЕКО-ЗАХОДІВ**

**Як часто ви стикаєтеся
з цими збитковими стереотипами?**

ХИБНА КАДРОВА ПОЛІТИКА

Детально – читайте у № 3 (март) журналу «ECOBUSINESS»

1. РОЗВИТОК ІНСТИТУТУ ШТАТНОГО КВАЛІФІКОВАНОГО ЕКОЛОГА

Потрібно врегулювати механізм реалізації зобов'язання підприємства здійснювати внутрішній нагляд (контроль) за дотриманням вимог екологічного законодавства.

- (а) Розгляд пропозицій ПАЕУ по внесенню змін до Закону України «Про охорону навколишнього природного середовища» щодо створення служби охорони навколишнього природного середовища;
- (б) Розробка та прийняття «Типового положення про службу екологічного менеджменту»

2. ВРЕГУЛЮВАННЯ ПИТАННЯ ПОЗАШТАТНИХ ЕКОЛОГІВ (АУТСОРСУ) ТА ІНСТИТУТУ ПОСЕРЕДНИКІВ

Практика посередника, яким надається право на розробку документів, що обґрунтовують обсяги викидів для підприємств, має бути припинена. У ст. 11 Закону України «Про охорону атмосферного повітря» необхідно включити відповідні зміни, що забезпечать дерегуляцію та баланс прав і відповідальності суб'єктів господарювання за якість розробки та наслідки застосування «обґрунтовуючих документів».

ВАЖЛИВО! Створити розширену відповідальність надавачів екологічних послуг на аутсорсі, особливо у частині заходів державного нагляду та контролю та дозвільної системи

НАША ЕКОНОМІЧНА НЕДОЦІЛЬНІСТЬ

Детально – читайте у № 5 (травень) журналу «ECOBUSINESS»

Порядок отримання дозволу на викиди забруднюючих речовин регулюється ПКМУ № 302 від 13.03.2002 р. та Наказом Мінприроди № 108 від 09.03.2006 р. **Ця логіка отримання дозволу має стимулює «економічну недоцільність» та синдром «чесний платить двічі»:**

- (1) інвентаризація стаціонарних джерел викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря сприймається як результат, необхідний для обґрунтування нормованого обсягу викидів
- (2) відсутність чіткого зв'язку між потужністю викиду та необхідністю та порядком отримання дозволу
- (3) отримання дозволу де-факто відстає від дати введення в експлуатацію технологічного обладнання.

<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/302-20023-п>
<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0341-06>

**#1 - Зібрати
та інвестувати кошти**

**# 2 - Провести модернізацію
або технологічні зміни**

**#3 - Вивести обладнання
на проєкту потужність**

**#4 - Провести інвентаризацію
на джерелі викиду**

**#5 - Зупинити
або зменшити виробничу
діяльність до дозволеного рівня**

**ЧЕКАТИ...
доки «видадуть» дозвіл на
викиди**

ЦИФРОВІЗАЦІЯ ІНВЕНТАРИЗАЦІЇ ТА «ОБҐРУНТОВУЮЧИХ»

«Інструкція про зміст та порядок складання звіту проведення інвентаризації викидів забруднюючих речовин на підприємстві» (Наказ Мінприроди 10 лютого 1995 р. N 7) потребує перегляду та докорінних змін.

- (а)** Реєстрація «Звітів з інвентаризації викидів» має стати цифровою (автоматизованою) державною послугою
- (б)** Інвентаризація викидів (за новим порядком) має стати «Декларацією...» суб'єкта господарювання
- (в)** «Процес інвентаризації» має еволюціонувати у «Процес внутрішнього аудиту» (з додатковими функціями виробничого контролю, перевірки ефективності ПГОУ тощо)

Можливості цифрової послуги

Суб'єкти господарювання	Органи нагляду та контролю	Дозвільні органи
<ul style="list-style-type: none"> • Автоматизація звітності, очислення екологічного податку та формування додатків до дозвільних заяв • Посилення дисципліни у екологічному менеджменті • Уникнення корупційних ризиків • Можливість оперативних змін у показниках складу та обсягу викидів • Можливість обліку малопотужних джерел викидів, що не підлягають дозвільному процесу	<ul style="list-style-type: none"> • Оперативний (автоматизований та дистанційний) контроль декларацій суб'єкта господарювання • Моніторинг внутрішньої дисципліни екологічного менеджменту на підприємстві • Усунення недобросовісної практики віртуальних вимрювань "попередньою датою" • Ризик-орієнтований підхід до планування та здійснення заходів нагляду та контролю	<ul style="list-style-type: none"> • Пом'якшення регуляторного впливу • Усунення корупційного ризику та недобросовісної практики з боку дозвільного органу • Формування первинного банку даних для впровадження РВПЗ • Оперативний (автоматизований та дистанційний) моніторинг обсягу викидів на певній території • Накопичення даних для науково-обґрунтованого підходу до формування екологічної політики

НЕДОБРОЧЕСНА ПРАКТИКА

DONE СКАСУВАННЯ ПРАКТИКИ ПОСЕРЕДНИКА

Практика посередників у розробці «обґрунтовуючих документів» (Наказ Мінприроди від 01.10.2012 року № 475, припинення державної реєстрації Наказ Мінюсту від 23.10.2020 № 3708/5) є хибною без розширеної відповідальності «розробника» (зокрема, заходів нагляду та контролю).

Дозвільний орган має розділити відповідальність за обмеження права вибору «розробника».

SHOULD START ОБГОВОРЕННЯ МОЖЛИВОСТІ ТА УМОВ «**АМНІСТІЇ ЕКОЛОГІЧНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ**»

Вимушеність екологічного менеджменту багато років «МОВЧАТИ» про реальний стан речей – головна причина корупції та відсутності екологічної модернізації.

Реалізація проголошених GREEN DEAL в Україні просто неможлива без тимчасового заохочення суб'єктів господарювання «бути чесними».

ДЯКУЮ ЗА УВАГУ!

Та запрошую до спільної роботи у Комітеті ПАЕУ з охорони атмосферного повітря